

Scheiber Hugó (1873–1950)

Villamoson, 1925 körül

Olaj, karton, 98x69 cm
Jelezve balra lent: Scheiber H.

Kiállítva és reprodukálva:

- A magyar festészet rejtőzködő csodái – Válogatás magyar magángyűjteményekből II. 1920–1984, Mű-Terem Galéria, Budapest, 2005., 122.

Kikiáltási ár: 7 500 000 Ft / 28 846 EUR

A hátlapra ragasztott kiállítási cédula alapján feltehető, hogy a kép a húszas években a berlini Secession egyik csoportos kiállításán szerepelt.

Scheiber Hugó 1924 elejétől gyakran járt Berlinben, a Herwarth Walden galériájában (Der Sturm) rendezett egyéni és kollektív tárlatok rendszeres résztvevője volt. Művei a német sajtóban kedvező visszhangra találtak, így több alkalommal más-más kiállításokon is bemutatkozhatott. Sikereit mi sem bizonyítja jobban, minthogy az olasz futuristák 1933-as országos kiállításán kivételesen egy külföldi festő, Scheiber Hugó is helyet kapott: Marinetti két termet is kiürített a művész számára, és önálló tárlaton mutatta be képeit.

Scheibert a német fővárosban ihlette meg az 1920-as éveken virágzó „nagyvárosfestészet”. Témái között előkelő helyet kapott a metropolis-életérzés megörökítése. A vurstli, a cirkusz, a varieté és nem utolsósorban a felgyorsult hétköznapok világát megörökítő képein a „modern ember” alapérzését harsány színekkel és felfokozott futurista festői elemekkel ábrázolta.

A magyar művészek – többek között Scheiber Hugó – németországi sikereiről a *KUT* hasábjain is beszámoltak. Az itt bemutatott kép síkokra tördelt és dinamikus összcsumpatott elemeit a festő – mint egymás felé forgatott tükröket – mozgalmos futurista látvánnyá rendezte. A kertvárosi családi házak között haladó villamoskocsi utazóközönsége, a kisgyermekes anya, a férfiak és nők színes maszkokká egyszerűsített, személytelen arcokkal tekintgetnek maguk köré.

A kép centrumában felismerhető Scheiber Hugó karakteres önarcképe: jellegzetes a vaskos orr, a dülldet szemek és a szájban az elmaradhatatlan szivar. A villamosvezető – jó karmesterként – kézben tartja az irányítást, és örökdi, hogy rendben működjön a mozgó gépezet.

Gergely Mariann

Fontunato Depero: *Metró*, 1930. magántulajdon

Fontunato Depero: *Vonat lemenő napfényben*, 1924. magántulajdon

